

TARKKA-AMPUJAKILTA RY:N LAUSUNTO UUTEEN ASELAKIEHDOTUKSEEN**1. Reserviläisen käsite**

- Reserviläispoikkeus on määriteltävä mahdollisimman laajasti koskemaan kaikkia reserviläisiä.
- Yleinen maanpuolustusvelvoite edellyttää reserviläisten ylläpitävän maanpuolustuskuntoisuutta, joka sisältää ampumataidon ylläpidon ja kehittämisen.

2. Reserviläisten ampumatoiminta

- Kaikilla reserviläisseuroilla pitää olla jatkossakin mahdollisuus hankkia aselain TT2 ja TT3 mukaisia lyhyitä ja pitkiä aseita lippaineen seuran jäsenien harjoittelukäyttöön
- Vapaaehtoisen maanpuolustustyön tärkeimmät toimijat ovat Reserviläisliiton, Reserviupseeriliiton ja Maanpuolustuskiltojen liiton jäsenyhdistykset sekä MPK ry. Liittojen jäsenyhdistykset vastaavat suurimmasta osasta ampumatoimintaa ja niiden jäsenet toimivat kouluttajina myös MPK:n järjestämissä koulutustilaisuuksissa
- Yhdistyksemme Tarkka-ampujakilta ry järjesti yhteensä 192 kpl ampumatapahtumia vuonna 2017 sekä tukee jäsenistönsä harjoittelua mm. Heinolan 500 m ampumaradalla
- Reserviläisyhdistysten asekalustoa on käytetty ja käytetään MPK:n koulutustilaisuuksissa
- Edellä esitetyn johdosta on perusteltua määritellä reserviläistoiminta ampumatoimintana kattamaan MPK:n toiminnan lisäksi em. reserviläiskattojärjestöjen jäsenjärjestöjen ampumaharjoittelun toiminta
- Suuri osa reserviläisjärjestöistä on lisäksi Sisäministeriön hyväksymiä ampumaseuroja
- ResUL:n alaisten ampumaurheilun lajien (esim. Tarkka-ammunta ja SRA) harjoituksia ja kilpailuja järjestetään reserviläisyhdistysten toimesta.

3. Käytettävät ja soveltuvat ampuma-aseet

- Modernin tarkka-ampujatoiminnan harjoittelussa tarvitaan itselataavia pitkiä ja lyhyitä aseita (Asedirektiivin kategorioiden A7 ja A8 mukaiset aseet joita ovat aselakiehdotuksessa 9 § 4, 9 § 5 a, 9 § 5 b ja 9 § 6 momenttien mukaiset aseet)
- Mikäli lakiehdotuksen kiellot itselataaville aseille + isokapasiteettisille lippaille toteutuisivat, vaikeuttaisi se huomattavasti ampumatoimintaa ja maanpuolustuskyvyn ylläpitoa.
- Pistoolikaliiperinen ampuma-ase karbiinipituuisena eli alle 600mm pitkänä (kategoria A8 eli aselakiehdotuksen 9 § 6 momentin mukainen ase)
 - a. Toimii hyvin tarkka-ampujan tukiasena niin kilpailu- kuin reserviläiskäytössä
 - b. Mahdollistaa edullisemman harjoittelun halvempien patruunakustannusten kautta
 - c. Pienemmän kantamansa, läpäisynsä ja laukausmelunsa puolesta mahdollistaa harjoittelun sellaisilla ampumaradoilla, joilla ei saa käyttää kiväärikaliiperisia aseita
- Tehokas reserviläisen ampumaharjoittelu edellyttää vastaavanlaisen aseiden käyttöä kuin sotilaskäytössä (aseen koko, ergonomia, lipaskapasiteetti; lippaiden yhteensopivuus ja kannettavuus samantyyppisissä varusteissa kuten lipastaskuissa kuin sotilallisissa toiminnassa)
 - a. Tilanteen mukainen harjoittelu, esim. tarkka-ampujakivääri cal. .308 + 20 ptr lipas tai cal. .223 + 30 ptr lipas

Mika Jokela

31.5.2018

- b. Lipastuen käyttö on tarkka-ammunnassa ja reserviläisammunnoissa yleistä ja parantaa osumatarkkuutta merkittävästi. Aseen tukeminen maahan ei onnistu enimmäkseen aseeseen sisään jäävällä korkeintaan 10 patruunaa vetävällä lippaalla.
- c. Tarkka-ampujakilpailut sekä tarkka-ammunnan harjoittelu sisältävät tilanteen mukaisia ammuttatehtäviä, joissa tarkka-ampujan pääaseen lisäksi käytetään tarkka-ampujan tukiasetta sekä tarkka-ampujaa avustavan tähytäjän asetta.

Tarkka-ampujan painavan kaluston johdosta tukiasena pyritään käyttämään mahdollisimman helposti käsiteltävää ja pienikokoista asetta, kuten pistooli- tai kiväärikarbiinia (luokka A6 tai A8 eli aselakiehdotuksen 9 § 5 b tai 9 § 6 momenttien mukaisia aseita).

Tarkka-ampujatoiminta perustuu paljon pari- tai partiotyöskentelyyn ja tehtävien työnjakoon, jolloin ns. tähytäjän roolissa olevan ampujan tehtävänä on suojata partion toimintaa ja ohjata sekä tukea tarkka-ampujana toimivan tulta. Tällöin tarvitaan helposti käsiteltävää kevyttä asetta jonka lipaskapasiteetti ja ominaisuudet mahdollistavat hieman pidemmällekin esim. hyökkävää vihollisjoukkoa kohti ampumisen jolloin tarkka-ampujan tukiasena toimivan mahdollisen pistoolikarbiinin lisäksi tarvitaan tähytäjän aseeksi kevyttä kiväärikaliiperista asetta, johon kiväärikaliiperinen lyhyt karbiini soveltuu erinomaisesti. Tämä korostuu erityisesti silloin jos tarkka-ampujan ase ei ole toimintatavaltaan itselataavaa kertatulta ampuva ase vaan lippaallinen kertatulta ampuva ase. Tehtävän niin vaatiessa tarkka-ampujan ase voi olla myös ns. raskas tarkkuuskivääri kaliiperissa .50 BMG.

4. Lupakäytänteet

a. Siirtymäkausi

Nykyinen lainsäädäntö sallii isokapasiteettisen lippaan kiinnittämisen aseeseen ja lippaiden hallussapidon. Direktiivissä säädetään siirtymäaika, minkä aikana se tulee saattaa voimaan kansallisella lainsäädännöllä. Nyt voimassaolevat aseluvat, jotka on myönnetty ennen direktiivin voimaansaattamista kansallisella lainsäädännöllä, sekä luvat jotka on myönnetty ennen kansallisen lainsäädännön mukauttamista asedirektiivin vaatimuksiin (direktiivin siirtymäaika), tulee säilyttää voimassa. Direktiivi sallii siirtymäajan, jonka jälkeen kansallisessa lainsäädännössä on noudatettava direktiiviä. Direktiivin grandfathering -periaatteella ennen kansallisen lain voimaansaattamista myönnetyille aseluville tulee sallia jatkossakin isokapasiteettisten lippaiden käyttö.

b. Uudet luvat

- Erityisen vaaralliseksi luokitellun aseiden (huom. täysin uusi, laajempi määritelmän kattavuus verrattuna aiempaan kansalliseen lainsäädäntöön) luvat esitetään ehdotuksessa käsiteltäväksi Poliisihallituksessa mikä nostaa lupamaksuja noin +50% eli 140 euroon ja pidentää lupien käsittelyaikoja merkittävästi.
- ns. B-luokasta A-luokkaan siirtyvien aseiden lupakäytännöissä paikallisissa poliisilaitoksissa ei liene ollut sellaisia ongelmia jotka vaatisivat tällaista lupakäytännöissä tapahtuvaa hallinnollista muutosta.

Mika Jokela

31.5.2018

- Direktiivi ei edellytä lupien määräaikaaisuutta eikä lakiuudistuksen yhteydessä ole tarvetta sinällään lupien määräaikaaisuudelle, vaan korkeintaan lupien myöntämisedellytysten loppumisen seuraamiselle, esim. aseluvanhaltijan rikollisen toiminnan tai terveydentilasta johtuvien seikkojen johdosta.
- Harrastuneisuuden osoittaminen 24 kk ajan ennen hankintaluvan saamista ei perustu direktiiviin (direktiivissä 12 kk). Kaikille aseille harrastusvaatimus tulee olla enintään 12 kk harrastuneisuus (myös lyhyet aseet).
- Uusien ammunnanharrastajien tulee voida aloittaa harrastaminen ilman tarpeetonta haittaa ja kustannuksia.
- Mikäli harrastuneisuuden arvioinnissa ei hyväksytä ampumaharjoittelua minkä tahansa reserviläisjärjestön ammunnoissa vaan edellytetään ainoastaan MPK:n amuntoihin osallistumista, aiheutuu tästä kohtuutonta haittaa, vaivaa ja kustannuksia koska uudet harrastajat joutuisivat matkustamaan pitkiäkin matkoja harvoihin MPK ry:n amuntoihin.

Lisäksi velvoite osallistua MPK:n harjoituksiin rajoittaa tarpeettomasti mahdollisuutta harjoitella monipuolisesti ja toiminnallisesti ammunnoissa, joita reserviläisjärjestöt ovat tähän asti järjestäneet. Näitä amuntoja varten reserviläisjärjestöt tarvitsevat A-luokan aseita tavallisilla 30 patruunan lippailla, jotta tarvittavia amuntoja voitaisiin järjestää.

Iso osa reserviläisten ampumaharjoittelusta tapahtuu yksityisillä ampumaradoilla kuten ampumaseurojen ja metsästysseurojen ampumaradoilla, joko paikallisten reserviläisyhdistysten sopimilla ampumavuoroilla tai reserviläisten omaehtoisena ja kustantamana harjoitteluna. Monesti kokeneet reserviläiset tuovat radalle mukanaan nuoria reserviläistoiminnasta kiinnostuneita maanpuolustusvelvollisia miehiä ja naisia. Tällainen kokeneen reserviläisen tukemana tapahtuva ampumaharjoittelu pitäisi myös hyväksyä aktiivisuudenosoituksena aselupaa hakiessa, faktisestihan se ei mitenkään poikkea asekäsittelyn ja ampumataidon harjoittamisen ja aktiivisuuden osalta järjestöjen virallisissa ampumatapahtumissa harjoittelusta, pikemminkin tällainen harjoittelu mahdollistaa tehokkaamman ja yksilöllisemmän valvonnan, opastamisen sekä harjaantumisen.

- Ratakapasiteetin rajallisuuden vuoksi MPK ei pysty hoitamaan kaikkien reserviläisten kaikkea ammunnanharjoittelua koska heillä ei ole käytettävissään riittävästi ampumaratoja, aseita tai edes ammunnanjohtajia. MPK:lla ei ole myöskään minkäänlaista lakiin perustuvaa tai muutakaan käyttöoikeutta ampumaseurojen tai metsästysseurojen ampumaratoihin jotka ovat pääsääntöisesti yksityisomistuksessa.
- Asevelvollisuusiän päättymisen jälkeen eli reserviläisen täytettyä 60 vuotta, pitää A-luokan aseiden hallussapitoluvan jatkua automaattisesti urheilu-/harrasteperusteisena, mikäli henkilö on Reserviläisliiton tai muun ampumatoimintaa järjestävän vastaavan vapaaehtoista maanpuolustustyötä tekevän kattojärjestön jäsenen.

Mikäli hallussapitoluvan haltija on asevelvollisuuden päättyessä soveltuva ampuma-aseen hallussapitoon ja hänellä on jokin aselain tarkoittama hyväksyttävä käyttötarkoitus aseelle, ei esimerkiksi aktiivista kilpailamista jossakin reserviläisten ampumalajissa pitäisi edellyttää, vaan lajin harrastamisen jatkumisen pitäisi riittää. Asedirektiivi ei edellytä kilpailuihin

osallistumista urheiluperusteella, vaan esimerkiksi kyseisen kansainvälisesti tunnustetun lajin harrastamista. SRA on kansainvälisesti tunnustettu reserviläisammunnan urheilulaji.

- Urheilu-/reserviläisperusteella myönnetyn luvan ei tule edellyttää kilpailemista, riittää kun osallistuu harjoitustilaisuuksiin.

c. Vanhat luvat

- Asedirektiivi edellyttää ns. jatkuvaa seurantaa, luvanmyöntämisedellytysten ajoittaista tarkastelua, mutta ei lupien määrä-aikaisuutta. Luvan myöntämisedellytysten (eng. direktiivitekstissä conditions) pitäisi katsoa täyttyvän, mikäli aseluvan haltija osoittaa aktiivisesti harrastavansa jotakin 'käyttötarkoituksena riittävää myöntämisedellytystä' vaikka se ei olisikaan sama kuin aseluvan hakemishetkellä on mainittu ensisijaiseksi hankkimisperusteeksi.

Pelkästään lupateknisistä syistä hakijan poliisilaitos on voinut ohjeistaa lupahakemukseen merkittävän vain yhden 'myöntämisedellytystyyppin', vaikka henkilölle olisikin voitu myöntää aselupa muullakin perusteella, esim. reserviläisharrastus/peruste vs. ampumaharrastus. Mikäli alkuperäinen käyttötarkoitus esim. reserviläistoiminta on korvautunut urheiluammunnalla tai urheiluammunta on korvautunut reserviläistoiminnalla niin aseiden hallussapitoon on edelleen laillinen peruste. Peruste on vain muuttunut luvan myöntämishetken jälkeen mutta uusikin peruste on lainmukainen. Viranomaisen voi halutessaan pyytää lisäselvitystä asiaan. Aselupien peruminen käyttötarkoituksen vaihtuessa yhdestä laillisesta käyttötarkoituksesta toiseen ei ole perusteltua tai kohtuullista.

Tämä pätee sekä ns. vanhoja lupia, että lausunnon aiemmassa kohdassa mainittuja mahdollisia uuden lainsäädännön mukaan ns. reserviläispoikkeuksen perusteella myönnettäviä lupia koskevana silloin kun henkilön asevelvollisuus päättyy.

- Emme hyväksy aselupien automaattista peruuttamista jos ampumaharrastus on elämäntilanteen (raskaus, lapsen syntymä, omakotitalon rakentaminen, työpaikan vaihto, ulkomaan työkomennus, rauhanturvaoperaatioon osallistuminen tms.) hetkellisesti keskeytynyt jatkuakseen taas hetken päästä. Esityksessä esitetään että aselupa pitää peruuttaa AINA JA POIKKEUKSETTA HETI jos ampumaharrastuksen ei katsota tarkasteluhetkellä olevan mistä tahansa syystä aktiivista. On aivan tavanomaista että harrastajilla on välillä muitakin laillisia ja hyväksyttäviä velvoitteita, esimerkiksi työuran tai perheinstituution vaaliminen yhteiskuntaa ylläpitävän tekijänä, kuin MPK:n harjoituksiin osallistuminen.

- **Aseen lainaaminen**

Reserviläistoiminnassa sekä harjoittelu että reserviläisurheilun piiriin kuuluva kilpaileminen edellyttää usein monen erityyppisen aseiden avulla harjoittelua sekä kilpailemista. Tavallista on että aseita tai niiden osia kuten piippuja tai lippaita lainataan joko ennen sellaisten hankkimista itselle kyseisen asevelvollisuuden tai osakokonaisuuden ominaisuuksiin tutustumiseksi, tai jotta voitaisiin harjoitella/kilpailla aseilla joita ei omisteta, tai jos oma ase on joistakin syistä tilapäisesti käyttökelvoton, esimerkiksi osan hajoamisen vuoksi tai sen ollessa

asesepällä paranneltavana. Lainaamisen säätäminen ilmoittamisvelvollisuuden piiriin koskee tämän vuoksi reserviläistoimintaa.

Ampuma-aseen tai ampuma-aseen osan lainaamisen toiselle (jolla on aselain perusteella oikeus lainata kyseisenkaltaista ampuma-asetta tai sen osaa) ottaminen ilmoitusvelvollisuuden piiriin ei perustu asedirektiiviin, eikä esityksessä ole perusteltu miten tämä lisäisi aseista johtuvaa turvallisuutta, tai että lainaaminen olisi ollut ongelma maassamme. Ilmoitusvelvollisuuden lyhyt 10 päivän aikaraja ei tunnu mitenkään perustellulta. Ilmoitusvelvollisuudella ei vaikutettaisi rikollisten toimintaa, rikolliset eivät välitä yhteiskunnan säännöistä. Mikäli ilmoitusvelvollisuus lainaamisesta kuitenkin säädettäisiin, niin sen tulee olla aina maksutonta.

Mikäli tarkoitus on joidenkin harvinaisten yksittäisten tapausten, joissa aselupien perumismenettelyn yhteydessä henkilö onkin muka lainannut aseensa muualle, takia saada aseet helpommin poliisiin haltuun, ei tällaisen erikoistapauksen johdosta pidä säätää tällaista ilmoittamisvelvollisuutta, vaan riittänee että aseluvan haltijalla on tiettyjen rikosepäilyjen yhteydessä lakiin perustuva velvollisuus kertoa viranomaisille aseidensa säilytyspaikka. Esimerkiksi tällä tavoin em. aseiden takavarikoinnin estämisen kriminalisointi voidaan tehdä rajoittamatta muiden aseluvanhaltijoiden oikeuksia ja aiheuttamatta lisää tarpeettomia hallinnollisia rasitteita.

- **Patruunoiden lataaminen**

Reserviläistoiminnassa on yleistä lainata aseita toisilta sekä harjoitella toisten omistamilla aseilla esimerkiksi yhteisen harjoituskerran tai kisamatkan yhteydessä. Esimerkiksi kilpailuun tai harjoitukseen osallistuminen voi edellyttää monen erityyppisen aseiden käyttämistä, mutta osallistujilla ei ole näitä kaikkia itsellään hallussa, mutta kaverilla olisi tällainen ase, ja keskinäisen lainaamisen tai käyttämisen toisen valvonnassa avulla em. harjoittelu onnistuisi. Lisäksi patruunoiden korkean hinnan takia itselataaminen on hyvin yleistä, tarkka-ammunnassa itse lataamalla on mahdollista valmistaa omassa aseessa optimaalisesti ja luotettavasti toimivia patruunoita.

19 pykälän mukainen rajoitus patruunoiden lataamisen kieltämiseksi muuhun kuin omaan käyttöön ja muihin kuin hallussapitolupien mukaisiin kaliipereihin haittaa ampumaharrastusta ja on perustelematon tarkoitukseltaan sekä vaikuttavuudeltaan.

Asedirektiivin 10 artikla 1. kohta mainitsee että 'Ampumatarvikkeiden hankintaa ja hallussapitoa koskevat säännöt ovat samat kuin niiden ampuma-aseiden hallussapitoa koskevat säännöt, joihin kyseiset ampumatarvikkeet on tarkoitettu.'

Tämä ei rajoita mitenkään itseladattujen patruunoiden valmistamis- ja käyttöoikeutta siten kuin aselakiesityksessä säädettäisiin, vaan sallii patruunoiden lataamisen muilta lainattaviin aseisiin sekä niiden luovuttamisen omien aseiden lainaamiseen oikeutetuille käytettäväksi.

Patruunoita pitää voida saada ladata kaikkiin aseisiin joita aseluvanhaltija saa pitää hallussaan ja myös aseisiin joita hän saa lainata. Aselain mukaan on sallittua hankkia patruunoita myös aseisiin joita aseluvanhaltija saa lainata, joten itselataamisen kieltäminen näihin aseisiin ja pakottaminen käyttämään ainoastaan ostettuja patruunoita ei ole

Mika Jokela

31.5.2018

mitenkään perusteltua. Lisäksi itseladattuja patruunoita ei ole perusteltua kieltää käytettävän ei-kaupallisesti muutenkin kuin patruunat ladanneen henkilön omaan käyttöön. On vaikea nähdä perustetta, miksi henkilö saa ladata patruunoita omistamaansa aseeseen, mutta mikäli hän lainaa saman aseensa toiselle, samassa aseessa ei enää saisikaan käyttää samoja patruunoita.

Helsingissä 31.5.2018

Mika Jokela

Puheenjohtaja

Tarkka-ampujakilta Ry